ЗА УНИВЕРСАЛНАТА СПРАВОЧНА КНИГА “ЗЛАТНА ХРИСТОМАТИЯ НА БЪЛГАРИЯ”

Гл. ас. д-р Светла Шапкалова
<sasch@abv.bg>
Университет по библиотекознание и информационни технологии

Куманова, А. и др. Златна христоматия на България : Кн. I. Ораторія : Аналитико-синтетична архитектоника на българското изящно слово от IX до XXI в. (Универсален информационен модел) : Учебно пособие по морфология на академичното текстописане : „Бяла светлина” (Lux alba) : Ораторія за България : Божествен флорилегиум – Идиличен триптих : [1-3] / А. Куманова, Н. Василев ; Предг. А. Куманова, Н. Василев ; Интродукция А. Куманова ; Дейксис Н. Василев ; Под ред. на И. Теофилов, о. С. Пашов ; Терминол. ред. Н. Казански ; Справ.-информ. ред. Цв. Найденова, А. Даскалов, Д. Ралева ; Библиогр. ред. М. Максимова ; *Посвещава се на проф. С. Денчев ; Епиграф:„Помогни ми, Господи, да помогна на слепите да прогледнат.*” – Н. Василев. – София : За буквите – О писменехъ, 2013. – 392 с. : с ил. – (Факлоносци ; VIII). – Показалец на имената ; Показалец на загл. на текстовите произведения ; Показалец на загл. на муз. творби ; Показалец на съкр. на авт. и цит. текстове ; Списък на ил. ; Списък на съкр.

Наскоро на българския издателски пейзаж се появи уникално произведение: “**Златна христоматия на България**”. Тя е първата част от замислен и реално апробиран проект на трилогия, чиято първа част е озаглавена: Ораторія: Аналитико-синтетична архитектоника на българското изящно слово от IX до XXI в. (Универсален информационен модел).

Учебното пособие по морфология на академичното текстописане има за цел интелектуално да подпомогне учебно-възпитателния процес на Университета по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ). Текстът интригува всеки един, който изучава и разпространява българското изящно слово. Книгата се явява, като едно съвременно учебно пособие за практическите упражнения по дисциплината “Академично писане”. Модерното помагало е полезно и за усъвършенстване на правилният литературен говор на студентите от УниБИТ, защото то разширява и езиковата им култура.

Съавторите – философът и педагогът проф. д.п.н. Александра Куманова и писателят, литературовед и критик д-р Николай Василев, създават в брилянтно текстово съзвучие „**Бяла светлина. Ораторія за България**”. Работят съвместно в продължение на десетина години като преминават през различни творчески и научни етапи – композират фрагментите на оформилата се постепенно цялостна ораторія.

На страниците на книгата оживяват атрактивните академични церемонии за 24 май – Ден на славянската писменост и култура и 1 ноември – Ден на народните будители, интеракциите на Студентското научно общество на УниБИТ „В началото беше словото", „Да се наречеш българин", „И словото стана плът" („Плетение словес", „Светна като слънце", „Песен на песните"), „Не живея, а горя", „Отворете и простете".

Преосмисляни и интерпретирани като част от информационния фонд на българската история и литература, артистично представени с текстови и графичен дизайн, те успешно изграждат структурата на Ораторията. Интродукцията „Звезди обсипят свода небесен" и финалът „Почакай, слънце!" са едни от най-забележителните обобщаващи картини в произведението.

Заслужено изтъкнат е и важният принос на ректора на УниБИТ проф. д.ик.н. Стоян Денчев, който изцяло подкрепя идеята за създаване на Оратория на изящното слово за България и затова авторите посвещават изданието и на него.

В книгата "Аналитико-синтетичната архитектоника на българското изящно слово от IX до XXI век" са представени и феномените на българската художествена литература. Творчеството на забележителните ни книжовници е структурирано във взаимовръзка между: християнски ценности, общочовешки добродетели, философски съждения и исторически идеали. Всичко това е реализирано с красив литературния език, с автентичния словесен фолклор и чрез търсене на сюжети, които формират универсални модели за позитивна нравственост.

Читателят изпитва усещане на непрестанно движение по семантичната ос: Бог, природа, родина, род, разум, вяра, надежда, любов, език, литература и др. Авторите не търсят и не поставят граници. Те представят не само национално, но и универсално, уникално хуманитарно знание, наречено българска художествена литература.

Книгата излиза като том VIII на поредицата „Факлоносци" на издателство „За буквите. О писменехь". Предимство на изданието е, че то притежава богат справочно-информационен апарат: Именен показалец, Показалец на заглавията на текстовите произведения, Показалец на заглавията на музикалните творби, Показалец на съкращенията на авторите и цитираните текстове, Списък на илюстрациите, Списък на съкращенията.

За да се разбере и осмисли съдържанието на книгата е важно да се вникне в предговора „Ризома на литературното съзерцание и познание", където авторите проф. Куманова и д-р Василев обясняват своите научни виждания. В интродукцията „Святото Кирило-Методиево дело: провидчество на XXI век (философска и информационна картина на познанието и обществото)", написана от проф. Ал. Куманова, както и в бележките към текста, се обобщават и обясняват основните идеи и концептуалните възгледи за авторите на българската литература, интерактивната същност и визуализацията на Ораторията.

Не само студентите на УниБИТ ще се ползват от публикацията на уникалното издание. То е подходящ универсален справочник за всички, които проявяват интерес към историографията и библиографията на изящната словесност – изследователи, педагози, почитатели.

Основно предимство на произведението е, че има и своето електронно издание на сайта на УниБИТ и може да се чете във виртуалното пространство.